

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

TAVASZI MEGFIGYELÉS ÉS TAPASZTALÁS

Tavaszi időjárás

A tavaszi időjárás témája segít a gyerekeknek észrevenni, hogy ebben az évszakban a természet nemcsak színesebb és élőbb lesz, hanem az időjárás is sokat változik. Lehet napsütés, szél, eső, felhő, enyhébb idő vagy hirtelen lehűlés is. A téma középpontjában a mindennapi megfigyelés, a változások észrevétele, az öltözködéssel és a természet jelzéseivel való kapcsolat, valamint az érzékszervi tapasztalás áll.

Pedagógus fókusz

Különösen jól működik napi körbe építve, hiszen a tavaszi időjárás minden reggel új megfigyelési lehetőséget ad a gyerekeknek.

A téma fő céljai

- az időjárási jelenségek tudatos megfigyelése
- a tavasz változékonyságának megtapasztalása
- az időjárás és a mindennapi élet kapcsolatának megértése
- megfigyelés, összehasonlítás és következtetés alapozása
- a szókincs és az érzékszervi tapasztalatok bővítése

Fejlesztési területek

- beszéd és szókincsfejlesztés
- megfigyelőképesség és összehasonlítás
- hallási és tapintási érzékelés
- figyelem és emlékezet
- ok-okozati gondolkodás alapozása
- környezeti nevelés

Gyors pedagógus áttekintés

röviden, átláthatóan

3–6 év

óvodai korosztályra tervezve

1 hét

+ napi időjárás-megfigyeléssel

Fő élmény

mindennapi megfigyelés

Végeredmény

közös időjárás-plakát

Szükséges eszközök

- időjárás-képkártyák vagy ikonok
- megfigyelőlap vagy napi időjárás-tábla
- ablakból vagy udvaron történő megfigyelési lehetőség
- rajzlap, ceruzák, ragasztó, plakátpapír
- könyvek, fotók, évszakai képek
- esetleg szélforgó, esőmérő vagy egyszerű szemléltető eszköz

Kulcsszavak

napos felhős szeles esős meleg hűvös
szivárvány szél felhő eső pocsolya
öltözködés

A tavaszi időjárás megfigyelése akkor a legerősebb, ha mindig a valódi napi helyzetből indultok ki: „Mit látunk ma kint?”

A foglalkozás természetes íve

Montessori szemléletben

1

Valódi megfigyeléssel indulunk

Ablakból vagy az udvaron megnézik, milyen az idő, mit láttok, mit éreztek.

2

Beszélgetés és megnevezés

Közösen megfogalmazzátok: süt a nap, fúj a szél, felhős az ég, csepereg az eső.

3

Tevékenység és rendszerezés

Időjárás-képkártyák, napi tábla, rajz vagy párosító játék segíti a rögzítést.

4

Kapcsolódás a mindennapokhoz

Megbeszélitek, milyen ruhát veszünk fel, mit lehet csinálni kint, és mire kell figyelni.

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

17

Heti terv – 1. rész

hétfőtől szerdáig

Hétfő – Milyen az idő ma?

RÁHANGOLÓDÁS

Ajánlott tevékenységek

- kinézés az ablakon vagy rövid udvari megfigyelés
- beszélgetés: mit látunk az égen?
- napos, felhős, szeles, esős képek párosítása
- napi időjárás kiválasztása képkártyával

Fejlesztési fókusz

- megfigyelés
- szókincs
- figyelem
- észlelés

A napi időjárás-megfigyelés különösen jól beépíthető a reggeli körbe, mert rövid, mégis sok beszélgetési lehetőséget ad.

Kedd – Mit érzünk? Szél, napsütés, eső

ÉRZÉKSZERV TAPASZTALAT

Ajánlott tevékenységek

- megbeszélés: meleg van vagy hűvös?
- szél érzékelése az arcon vagy hangjának hallgatása
- képek válogatása: mi történik, ha esik az eső?
- eső, napsütés, szél utánpótlása mozgással

Fejlesztési fókusz

- tapintási és hallási figyelem
- testséma
- mozgásutánpótlás
- szókincsfejlesztés

Itt sokat segít, ha a gyerekek nemcsak látják, hanem „átélik” is az időjárást: fúj a szél, süt a nap, csepereg az eső.

Szerda – Időjárás és öltözködés

MINDENNAPI KAPCSOLAT

Ajánlott tevékenységek

- beszélgetés: mit veszünk fel, ha fúj a szél vagy esik?
- ruhák és időjárás párosítása
- mi kell egy esős, mi egy napos naphoz?
- képkártyás válogatás: sapka, kabát, gumicsizma, napkalap

Fejlesztési fókusz

- összehasonlítás
- ok-okozat
- mindennapi tájékozódás
- szókincs

A gyerekek számára ez a téma akkor válik igazán érthetővé, ha rögtön kapcsolódik a saját mindennapi tapasztalataikhoz.

Pedagógus megfigyelési szempont

Figyeld meg, kik veszik észre könnyebben az apró időjárási változásokat, és kik tudják ezeket szóban vagy mozgással jól kifejezni.

Differenciálási gyorsötlet

A kisebbeknél elég lehet 2–3 alapvető időjárási jelenség, a nagyobbaknál már több jellemző és több következmény is előkerülhet.

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

Heti terv – 2. rész

csütörtöktől péntekig

Csütörtök – Időjárás változása napról napra

ÖSSZEHASONLÍTÁS

Ajánlott tevékenységek

- mai és tegnapi időjárás összehasonlítása
- mi változott? mi maradt ugyanolyan?
- egyszerű időjárás-napló vagy közös tábla vezetése
- képek rendezése a hét napjaihoz kapcsolva

Fejlesztési fókusz

- összehasonlítás
- időbeliség
- megfigyelés
- emlékezet

A tavaszi időjárás különösen jó téma a változás megfigyelésére, mert egyik nap lehet napos, másnap pedig szeles vagy esős.

Péntek – Összegzés és időjárás-plakát

LEZÁRÁS

Ajánlott tevékenységek

- a hét során megfigyelt időjárások összegzése
- közös időjárás-plakát vagy mini kiállítás készítése
- kedvenc időjárás kiválasztása
- beszélgetés: mit tanultunk a tavaszi időjárásról?

Fejlesztési fókusz

- összegzés
- emlékezet
- önkifejezés
- közös munka

A hét végén a hangsúly azon legyen, hogy a gyerekek megtapasztalják: a tavaszi időjárás sokféle, és érdemes minden nap figyelni rá.

Heti lezáró ötlet

Készítsetek közösen egy „Tavaszi időjárás” falat, ahová felkerülhetnek a hét során megfigyelt időjárás-jelek, rajzok, képek és új szavak.

Kapcsolódó beszélgetés

Miért változik tavasszal ilyen gyakran az idő? Milyen ruhát veszünk fel különböző időben? Mit szeretünk az esőben, szélben vagy napsütésben?

✨ Heti mini rutin

napi 3–5 perc is elég

Reggeli kör

mai időjárás megfigyelése.

Érzékelés

mit látunk, hallunk, érzünk?

Nyelvi rész

1 új szó vagy időjárás-jel.

Lezárás

egy mondat a mai napról.

Továbbfűzhető témák

A tavaszi időjárás témája könnyen összekapcsolható növekedéssel, virágokkal, madarakkal, öltözködéssel, pocsolyákkal, szivárvánnyal és az évszakok változásával is.

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

Konkrét tevékenységek

azonnal használható ötletek

1. Napi időjárás-tábla

Minden nap kiválasztjátok az aktuális időjárást jelző kártyát. Egyszerű, mégis nagyon jól rendszerezhető rutin.

2. Időjárás és ruha párosító

A gyerekek képek alapján összepárosítják az időjárást a megfelelő ruhadarabokkal.

3. Mi történik ilyenkor?

Beszélgetés és képes válogatás arról, mit csinálunk esőben, napsütésben vagy szeles időben.

4. Időjárás-rajz

A gyerekek lerajzolják a mai vagy kedvenc tavaszi időjárásukat: nap, felhő, szél, eső, szivárvány.

5. Időjárás-mozgás játék

Szélként fújnak, esőként kopognak, napsütésként nyújtóznak – mozgásos, élményszerű feldolgozás.

6. Heti megfigyelőlap

Egyszerű jelekkel vagy rajzokkal rögzíthetitek, hogy a hét egyes napjain milyen volt az időjárás.

Extra ötletek

ha még gazdagítanád a hetet

Szélforgó megfigyelés

Egy szélforgó segíthet abban, hogy a gyerekek láthatóvá tegyék a szelet.

Pocsolyás beszélgetés

Eső után megfigyelhetitek, hol marad meg a víz, és milyen nyomokat hagy maga után.

Évszakos képek összehasonlítása

Tavaszi és téli időjárás közti különbségek megbeszélése sokat segíthet.

Szivárványos alkotás

A tavaszi esőhöz és napsütéshez kapcsolódva egy egyszerű szivárványos kreatív feladat is remek lehet.

Miért működik ez a téma ilyen jól?

Mert minden nap valós tapasztalatból indul, és közvetlenül kapcsolódik ahhoz, amit a gyerekek reggelente látnak, éreznek és megélnak.

Montessori kulcs

Először mindig valódi megfigyelés, aztán megnevezés, végül rendszerezés. A napi rutinba építés itt különösen sokat segít.

Kis Felfedezők

www.kisfelfedezokklub.hu

Beszélgetésindító kérdések

- Milyen az idő ma odakint?
- Mit látsz az égen?
- Mit hallasz, ha fúj a szél vagy esik az eső?
- Milyen ruhát vennél fel ma?
- Melyik időjárást szereted a legjobban? Miért?
- Mi változott tegnaphoz képest?

Ajánlott napi mini rutin

- 1 rövid időjárás-megfigyelés reggel
- 1 új szó vagy jelenség megnevezése
- napi kártya vagy ikon kiválasztása
- egy mondat megfogalmazása a napról
- a hét végén közös visszatekintés

Differenciálási ötletek

kisebbeknek és nagyobbaknak

Korosztály / szint	Így egyszerűsítsd	Így mélyítsd
Fiatalabb gyermekek	2-3 alapvető időjárási jelenség: napos, esős, szeles	kedvenc időjárás kiválasztása és megnevezése
Nagyobb, önállóbb gyermekek	önállóbb napi megfigyelés és képkiválasztás	összehasonlítás, változás megfogalmazása, ok-okozati kapcsolatok
Vegyes csoport	közös megfigyelés és beszélgetés	a nagyobbak segíthetnek a kisebbeknek a napi időjárás rögzítésében

Montessori tipp

Először mindig nézzétek meg, milyen az idő valójában, és csak ezután használjátok a kártyákat, fogalmakat és szimbólumokat.

Pedagógus jegyzet

Nem az a cél, hogy a gyerekek „meteorológusok” legyenek, hanem hogy figyelmesebbek legyenek a környezetükre és a természet jelzéseire.

További kapcsolódások

Növekedés, virágok, madarak, öltözködés, pocsolyák, szivárvány, évszakok, természetmegfigyelés.

Záró gondolat

A „Tavaszi időjárás” téma segít a gyerekeknek abban, hogy észrevegyék: a természet nem mindig ugyanolyan, hanem minden nap új jeleket, új hangulatot és új tapasztalatot hoz. Ez a téma figyelemre, rugalmasságra és rácsodálkozásra tanít.